

POSTANOWIENIE

Dnia 30 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Hanna Kraszewska

Protokolant: stażysta Kamila Załęska

Po rozpoznaniu w dniu 30 kwietnia 2019 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z wniosku Toruńskiego Strajku Kobiet

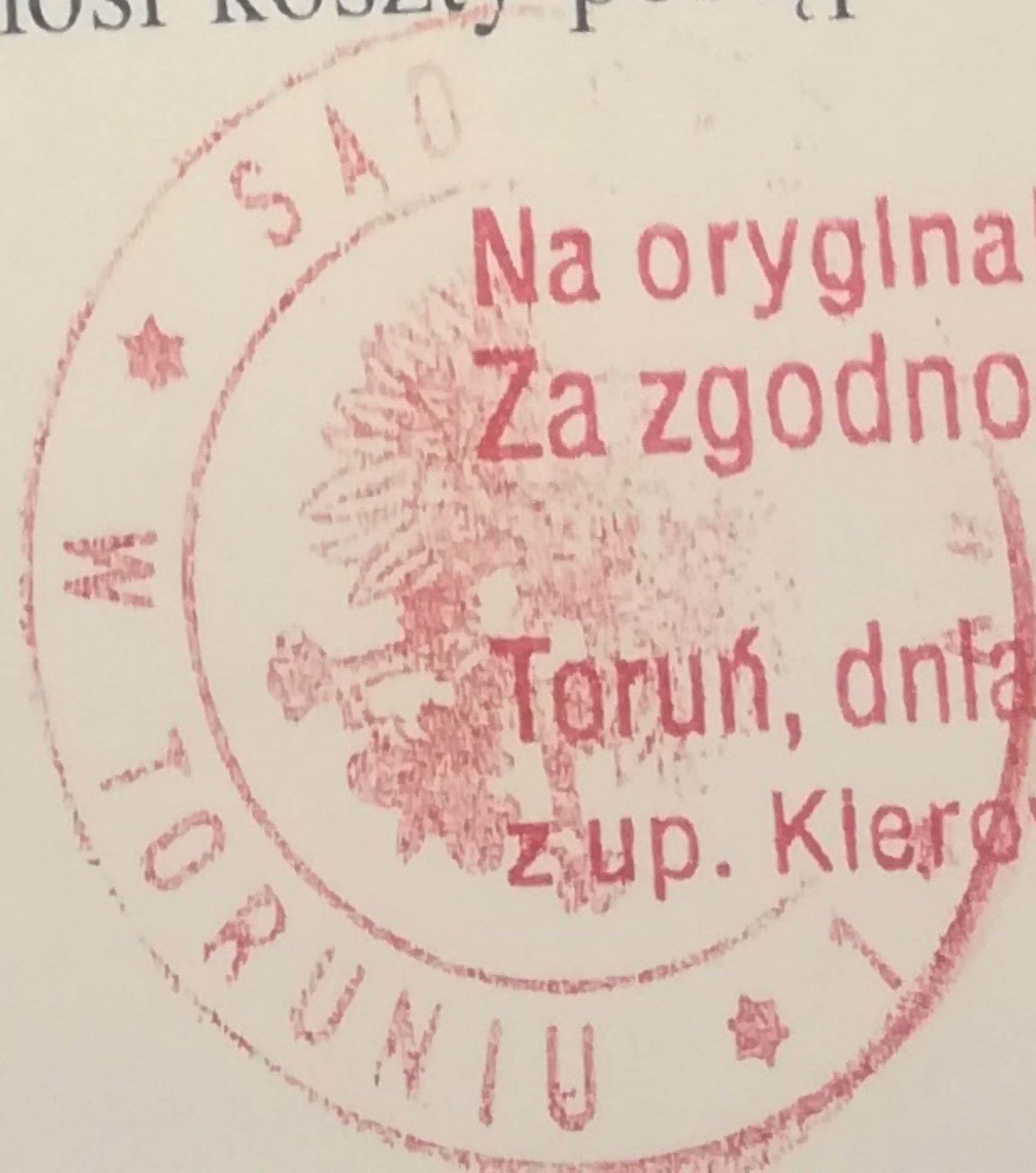
z udziałem Prezydenta Miasta Torunia, Samorządu Studenckiego Wyższej Szkoły Kultury

Społecznej i Medialnej w Toruniu, Wojewody Kujawsko-Pomorskiego

o odwołanie od decyzji o zgromadzeniu publicznym

postanawia:

- I. uchylić decyzję z dnia 27 kwietnia 2019 r. nr WBZK.6333.12.2019 wydana przez Wojewodę Kujawsko – Pomorskiego o wyrażeniu zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń w celu uczczenia rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja na obszarze od skrzyżowania ulicy Żwirki i Wigury i ulicy Grudziądzkiej w Toruniu, przez ulicę Grudziądzką do skrzyżowania ulicy Żwirki i Wigury i ulicy Legionów w Toruniu;
 - II. uchylić decyzję Prezydenta Miasta Torunia nr WOL.5310.2.7.2019WJP z dnia 27 kwietnia 2019 r. o zakazie organizacji zgromadzenia zwykłego zgłoszonego przez organizatora „Toruński Strajk Kobiet” na dzień 3 maja 2019 r. na godzinę 13 :00 do 15:00 na terenie ulicy Żwirki i Wigury na odcinku od skrzyżowania ulicy Żwirki i Wigury z ulicą Grudziądzką na wysokości Brico Marche do siedziby Radia Maryja;
- ustala, że każdy z uczestników postępowania ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Na oryginale własolwe podpisy
Za zgodność z oryginałem

Toruń, dnia 30 kwietnia 2019 r.
Zup. Kierownika Sekretariatu

stażysta

Uzasadnienie

Toruński Strajk Kobiet złożył odwołanie od decyzji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego wyrażającej zgodę na odbycie zgromadzenia cyklicznego przez Samorząd Studencki WSKSiM oraz od decyzji Prezydenta Miasta Torunia z dnia 27 kwietnia 2019 roku zakazującej odbycia zgromadzenia publicznego przez Toruński Strajk Kobiet.

Obu decyzjom wnioskodawca zarzucił, że naruszyły przepis art. 26 a ust. 1 ustawy prawo o zgromadzeniach poprzez przyjęcie, że w ciągu ostatnich 3 lat Samorząd Studencki WSKS i M w Toruniu organizował zgromadzenia cykliczne w celu uczczenia rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja 1791 w tym samym miejscu, które zgłosił wnioskodawca do organizowania zgromadzenia publicznego.

Ponieważ stan faktyczny obu odwołań oraz ich uzasadnienie jest wspólne, Sąd połączył do jednego rozpoznania oba odwołania.

Uczestnicy postępowania Wojewoda Kujawsko – Pomorski oraz Prezydent Miasta Torunia wniesli o oddalenie odwołań od decyzji.

Sąd ustalił:

Wnioskodawca Toruński Strajk Kobiet pismem z dnia 03.04.2019 r. zawiadomił Prezydenta Miasta Torunia o zamiarze zorganizowania w dniu 03.05.2019 r. w Toruniu na terenie ul. Żwirki i Wigury na odcinku od skrzyżowania Żwirki i Wigury z ulicą Grudziądzką na wysokości Brico Marche do wysokości siedziby Radia Maryja zgromadzenia publicznego zwykłego.

Prezydent Miasta Torunia po wpłynięciu zawiadomienia nie wydał żadnej decyzji uważając, że przepisy ustawy Prawo o zgromadzeniach z dnia 24 lipca 2015 r. nie nakładają na organ obowiązku wydania decyzji.

W dniu 26 kwietnia 2019 r. powołując się na przepis art. 26 a ust. 1 Prawa o zgromadzeniach, Łukasz Żmuda złożył wniosek o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie przez Samorząd Studencki Wyższej Szkoły Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu zgromadzeń, w celu upowszechnienia istotnego dla historii Rzeczypospolitej Polskiej wydarzenia, jakim było uchwalenie Konstytucji 3 Maja 1791 r., zgodnie z ustaloną przez organizatora liczbą zgromadzeń i terminu ich organizacji. Ustalił teren przyszłych zgromadzeń cyklicznych. Mają się one odbywać w obszarze od skrzyżowania ul. Żwirki i Wigury i ul. Grudziądzkiej w Toruniu, przez ul. Grudziądzką do skrzyżowania ul. Żwirki i Wigury i ul. Legionów w Toruniu. I określił czas trwania zgromadzeń cyklicznych na godzinę od 6 do godziny 12.

Wojewoda Kujawsko – Pomorski w dniu 27.04.2019 r. uwzględnił wniosek w całości i wydał zgodę na cykliczne organizowanie zgromadzeń.

U podstaw takiej decyzji było to, że wnioskodawca we wniosku wskazał, że od 4 lat każdego 3 maja w godzinach od 16-17 organizuje spotkania dla studentów i słuchaczy Wyższej Szkoły Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu oraz dla zainteresowanych osób trzecich w celu uczczenia doniesłego dla historii Rzeczypospolitej Polskiej wydarzenia, jakim była Konstytucja 3 Maja w 1791 r.

Zdaniem Wojewody Kujawsko – Pomorskiego organizowane spotkania nie miały charakteru zgromadzenia publicznego, a że w trakcie ich przebiegu nie zostały zgłoszone lub odnotowane lub zarejestrowane przypadki naruszenia porządku i bezpieczeństwa publicznego, dlatego Komenda Miejska Policji w Toruniu oraz Prezydent Miasta Torunia nie są w posiadaniu dokumentów, które potwierdzają w sposób formalny fakt odbywania w tym miejscu i czasie cyklicznych spotkań.

Wojewoda uznał więc że nie może przyjąć, że wnioskodawca nie organizował spotkań w terenie i miejscach wskazanych we wniosku. Pomimo to na podstawie art. 77 § 1 i art. 75 § 1 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu Postępowania Administracyjnego wezwał wnioskodawcę do przedłożenia dodatkowych dokumentów i materiałów potwierdzających podane we wniosku okoliczności i wnioskodawca spełnił żądania organu i złożył dokumenty tzn. swoje wyjaśnienia i oświadczenia świadków na potwierdzenie cykliczności spotkań i ich charakteru.

Na podstawie art. 14 pkt 3 ustawy Prawo o zgromadzeniach Prezydent Miasta Torunia wydał decyzję o zakazie zgromadzenia publicznego zgłoszonego przez wnioskodawcę w zakresie zgromadzenia publicznego zgłoszonego przez wnioskodawcę od decyzji Prezydenta Miasta Torunia zostało wniesione odwołana przez Toruński Strajk Kobiet

Prezydentowi Miasta Torunia wnioskodawca zarzucił, że decyzja została wydana na błędnie ustalonym stanie faktycznym, ponieważ za zgromadzenia cykliczne można uznać zgromadzenia, które w tym samym miejscu, były organizowane przez tego samego organizatora, co najmniej od 3 lat. Wiedzą powszechną jest, iż taką możliwość ustalenia na podstawie swoich dokumentów miał Prezydent Miasta Torunia o czym poinformował Wojewodę Kujawsko – Pomorskiego. Z ustaleń Prezydenta Miasta Torunia wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat na ulicy Żwirki i Wigury odbyło się jedno zgromadzenie publiczne w dniu 03.05.2018 r. i jego organizatorem nie był Samorząd Studencki WSKSiM w Toruniu.

Ponadto zgłoszone zgromadzenia cykliczne odbywające się 3 maja od godziny 6 do 22 jest nieracjonalne i sprzeczne z zasadami zdrowego rozsądku oraz wskazuje na zamiar obejścia prawa, a więc na jego nadużycie.

Podobnej treści zarzuty zostały wniesione wobec decyzji Wojewody Kujawsko – Pomorskiego, która zdaniem odwołującego się narusza art. 26a ust. 1 ustawy Prawo o zgromadzeniach. Wojewoda Kujawsko- Pomorski uznał bowiem, że wniosek o wyrażenie zgody na cykliczne zgromadzenia jest zasadny, pomimo że w ciągu trzech lat nie było żadnych zgromadzeń publicznych w dniu 3 maja organizowanych przez Samorząd Studencki WSKSiM.

Sąd zważył co następuje:

Wolność zgromadzeń pełni ważną rolę w demokratycznym państwie. Daje obywatelom gwarantowany wpływ poszczególnych jednostek społeczeństwa na władze publiczne, możliwość wywierania swojej opinii i swoich żądań wobec władzy publicznej.

Z drugiej zaś strony władza publiczna, również ma możliwość zapoznania się z poglądami części społeczeństwa na działanie władzy publicznej. Wolność zgromadzeń jest narzędziem demokracji bezpośredniej i jako taka jest chroniona przez Konstytucję naszego państwa.

Wolność zgromadzeń nie jest wolnością nieograniczoną ale zgodnie z art. 31 Konstytucji ograniczenia muszą wynikać z ustawy. Zgodnie zaś z art. 32 Konstytucji wszyscy są równi wobec prawa i mają prawo do równego traktowania przez władzę publiczną.

Takim ograniczeniem wolności zgromadzeń jest ustawa prawo o zgromadzeniach. Nakłada ona na organizatora zgromadzenia obowiązek zgłoszenia zgromadzenia oraz spełnienie innych wymogów. Kolejnym ograniczeniem o odmiennych skutkach są przepisy dotyczące zgromadzeń cyklicznych.

Preferowanie takich zgromadzeń niewątpliwie zdaniem Sądu powoduje ograniczenia lub tak jak w niniejszej sprawie pobawienia innych organizatorów prawa do zgromadzenia publicznego. Rozpatrując odwołania – oba, Sąd miał na uwadze to, że kluczową decyzją jest decyzja Wojewody Kujawsko – Pomorskiego o wyrażeniu zgody na cykliczne zgromadzenia organizowane przez Samorząd Studencki WSKSiM w Toruniu.

Oczywiście Wojewoda Kujawsko – Pomorski zgodnie z przepisem art. 26 b ustawy o zgromadzeniach wydaje decyzję o wyrażeniu zgody na cykliczne zgromadzenia, ale tylko wtedy gdy zostaną spełnione wskazane w ustawie przesłanki. Ta decyzja powoduje nakaz wydania przez Prezydenta Miasta Torunia decyzji o zakazie zgromadzenia dla organizatora, który wcześniej zgłosił zamiar odbycia zgromadzenia.

Wnioskodawca w swoim odwołaniu podniósł przede wszystkim błędne ustalenie przez Wojewodę Kujawsko – Pomorskiego stanu faktycznego i naruszenie art. 26a ust. 1 ustawy prawo o zgromadzeniach z dnia 24 lipca 2015 r. z późn. zm.

Zarzutu o braku interesu prawnego Sąd nie uwzględnił, ponieważ uznał, że decyzja Wojewody godzi w uprawnienia wnioskodawców, poprzez pozbawienie ich możliwości skorzystania z przysługującego prawa do zgromadzenia.

Interes prawny nie musi przysługiwać tylko osobie- przedmiotowi stosunku prawnego. Tak jak w tym przypadku wnioskodawca nie jest stroną postępowania o wyrażenie zgody na zgromadzenie cykliczne. Interes prawny może mieć podmiot, na którego prawa lub obowiązki – w zakresie szeroko rozumianym może wpłynąć istnieniu prawa przysługującego innym podmiotom.

W niniejszym odwołaniu od decyzji Wojewody Kujawsko – Pomorskiego, zdaniem Sądu występuje po stronie odwołującego się interes prawny wywodzony z faktu, że decyzja o zgodzie na cykliczne zgromadzenia w godzinach 06:00- 22:00 wpływa na prawo wnioskodawcy.

Przyjmując do oceny decyzję Wojewody Kujawsko – Pomorskiego należy na nią spojrzeć przez pryzmat przepisów normujących do zgromadzenia.

Przepis art. 26 a ust. 1 powoływanej ustawy stanowi, że wnioskodawca może zwrócić się z wnioskiem do Wojewody o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń wtedy gdy:

- 1) zgromadzenia są organizowane przez tego samego organizatora;
- 2) w tym samym miejscu lub na tej samej trasie;
- 3) co najmniej cztery razy w roku według opracowanego terminarza lub;
- 4) co najmniej raz w roku dniach świąt państwowych i narodowych;
- 5) tego rodzaju wydarzenia odbywają się w ciągu ostatnich trzech lat, chociażby nie w formie zgromadzeń;
- 6) miały na celu w szczególności uczczenie doniosłych i istotnych dla historii Rzeczypospolitej wydarzeń;

Zatem istotnym jest w niniejszej sprawie ustalenie, czy organizator Samorząd Studencki organizował na ulicy Żwirki i Wigury przynajmniej raz w roku w dniach świąt państwowych lub narodowych zgromadzenia lub wydarzenia zmierzające do uczczenia rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja 1791 r. i to przez ostatnie 3 lata. Pozytywna odpowiedź pozwalałaby na przyjęcie, że decyzja wojewody była zasadna.

Jednakże z uzasadnienia decyzji nie możemy się dowiedzieć, jakie dokumenty przedłożył przedstawiciel samorządu na żądanie wojewody, które pozwoliłyby uznać cykliczność zgromadzeń i spotkań. Takich wiadomości nie miał również Prezydent Miasta Torunia,. Który na prośbę Wojewody Kujawsko – Pomorskiego udzielił odpowiedzi, że w ciągu ostatnich trzech lat nie wpłynęła żadna informacja o zgromadzeniu lub jakiegokolwiek wydarzenia z tym związanego.

W trakcie postępowaniu Sąd i uczestnicy postępowania zapoznali się z wyjaśnieniami organizatora i złożonymi zeznaniami na piśmie świadków.

Wojewoda Kujawsko-Pomorski dał im wiarę w całości i przyjął za podstawę wydania decyzji.

Nie wyjaśnił jednak w uzasadnieniu decyzji, z jakiego powodu oparł się tylko o pisemne oświadczenia biorących udział w spotkaniach religijno-patriotycznych, organizowanych przed siedzibą Radia Maryja.

Zdaniem Sądu taka ogólna treść tych oświadczeń nie wskazuje, czy wydarzenia te miały miejsce na terenie wskazanym przez Wojewodę w decyzji i to w godzinach 6-22.

Wojewoda w oparciu o przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego oraz o Prawo o zgromadzeniach może przesłuchać takie osoby i to po uprzedzeniu o odpowiedzialności karnej za złożenie nieprawdziwych zeznań. Wojewoda Kujawsko-Pomorski odstąpił od takiego wyjaśnienia złożonych zeznań.

Z decyzji administracyjnej wydanej przez Wojewodę nie wynika również dlaczego uwzględnił wniosek o cykliczne zgromadzenia w godzinach 6-22, kiedy we wniosku o wyrażenie zgody organizator podał, że wydarzenia przed siedzibą Radia Maryja odbywały się w godzinach 16-17.

Z oświadczeń świadków przedłożonych przez organizatora wynika także, że w tych spotkaniach brali udział turyści i pielgrzymi. Grupy takich osób często znajdują się przed

siedzibą Radia Maryja z powodu zainteresowania tą instytucją a nie potrzebą wzięcia udziału w imprezie religijno-patriotycznej.

Zdaniem Sądu nawet zgromadzenia spontaniczne są w pewny sposób zorganizowane, chociażby poprzez ogłoszenie o nich w mediach społecznościowych i prasie.

Żaden z organów gminy a także prasa nie odnotowały zaistnienia takich spontanicznych zebrań na terenie będących przedmiotem decyzji.

Prawo o zgromadzeniach zawiera normy kolizyjne, gdy na tym samym terenie kilku organizatorów chce zwołać zgromadzenie. Nie ma więc przeszkód do odbycia spotkania zorganizowanego przez Samorząd Studencki WSKSiM w Toruniu i wnioskodawcy, tym bardziej że oświadczenie złożone przez organizatora nie wspomina o przejściu ulicami Żwirki i Wigury na skrzyżowaniu z ulicą Grudziądzką lub Legionów a jedynie, że takie uroczystości religijno-patriotyczne odbywały się przed siedzibą Radia Maryja.

Mając w uwadze powyższe rozważenia dotyczące odbywania przez samorząd studencki przez ostatnie trzy lata wydarzeń związanych z upamiętnieniem rocznicy Konstytucji 3 Maja, czas trwania tych zdarzeń i zawarte w decyzji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego uzasadnienie, Sąd uznał, że decyzja Wojewody nie była zasadna bowiem nie został ustalony dokładnie stan faktyczny, pozwalający na uwzględnienie w całości wniosku. Decyzja ta zdaniem Sądu naruszyła przepis art. 26 ust. 1 Ustawy Prawo o zgromadzeniach, czym spowodowała naruszenie prawa odwołującego się do wolności zgromadzenia, zagwarantowanego przez Konstytucję RP. Uchylenie decyzji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, która była podstawą do podjęcia decyzji przez Prezydenta Miasta Torunia o zakazie organizowania zgromadzenia przez wnioskodawcę Toruński Strajk Kobiet, powoduje że odpadła, wyrażona w art. 14 pkt 3 Ustawy Prawo o zgromadzeniach podstawa do wydania zakazu odbycia zgromadzenia. Zatem w konsekwencji uchylenia decyzji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, sąd uchylił decyzję Prezydenta Miasta Torunia.

O kosztach Sąd postanowił na podstawie art. 520 §1 kpc.

Na oryginalne własnoręczne podpisy
Za zgodność z oryginałem

Toruń, dnia 30 kwietnia 2019 r.
z up. Kierownika Sekretariatu

Stażysta
Kamila Załęska
Kamila Załęska